

บทความวิชาการ

บทบาทของหัวหน้างานในการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในโรงงานอุตสาหกรรม

สิทธิชัย สิงห์สุ, ส.ด.* , วรณภา เนาวราช, วท.ม.* ,ชานนท์ สุจิตวนิช, วท.ม.* ,
วริยา เคนทวย, วท.ม.** , กนกพร สมพร, ส.ด.***^a

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้างานในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของหัวหน้างานในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการเป็นหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด โดยมีเป้าหมายให้ องค์กรและพนักงานในหน่วยงานตนเองมีสุขภาพที่ดี มีความปลอดภัย ปราศจากอันตราย และอุบัติเหตุจากการทำงานได้ และแนวทางในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การมีนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ชัดเจนจากผู้บริหาร กำหนดหน้าที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน กำหนดแผนงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีการนำแผนงานไปปฏิบัติ มีการประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้การทำหน้าที่อย่างเคร่งครัดของหัวหน้างานในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และองค์กรมีการประยุกต์ใช้ แนวทางการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมที่ดี จะช่วยให้องค์กร ลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ และการเจ็บป่วยจากการทำงานของพนักงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัย; อาชีวอนามัย; บทบาทหัวหน้างาน; โรงงานอุตสาหกรรม

* อาจารย์สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

** อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และอนามัยสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

*** อาจารย์สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^a Corresponding author: กนกพร สมพร Email: Kanokporn.so@ssru.ac.th

รับบทความ: 18 ก.พ. 68; รับบทความแก้ไข: 15 มี.ค. 68; ตอบรับตีพิมพ์: 16 มี.ค. 68; ตีพิมพ์ออนไลน์: 31 มี.ค. 68

Review Article

The Role of Supervisors in Occupational Health and Safety Management in Industrial Plants

Sitichai Singsu, Dr.P.H.^{*}, Wannapa Naovarach, M.Sc.^{*}, Chanon Sujitvanich, M.Sc.^{*},
Wariya Kentawai, M.Sc.^{**}, Kanokporn Somporn, Dr.P.H.^{***a}

Abstract

This article aims to study the role of supervisors in managing occupational health and safety in workplaces and to study the management approach for occupational health and safety in industrial plants.

The results of the study found that the role of supervisors in managing occupational health and safety in workplaces is a duty stipulated by law to ensure that organizations and employees have work well-being and safety without danger and non-occupational accidents. The guidelines for managing occupational health and safety in industrial plants include having a specific policy on occupational health and safety from executives, defining responsibilities for work safety, defining an occupational health and safety plan, implementing the plan, evaluating the results, and continuously improving and developing the occupational health and safety management system.

Additionally, the following performance standard of supervisors in managing occupational health and safety and the organization's application of occupational health and safety management guidelines in industrial plants will help the organization effectively reduce problems with accidents, incidents, and work-related diseases among employees.

Keywords: Safety management; Occupational health; Supervisors' roles; Industrial plants

^{*} Lecturer, Occupational Health and Safety Major, Faculty of Allied Health Sciences, Pathumthani University

^{**} Lecturer, Department of Environmental Science and Health, Faculty of Science and Health Technology, Kalasin University

^{***} Lecturer, Department of Community Public Health, College of Allied Health Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University

^a Corresponding author: Kanokporn Somporn Email: Kanokporn.so@ssru.ac.th

Received: Feb. 18, 25; Revised: Mar. 15, 25; Accepted: Mar. 16, 25; Published Online: Mar. 31, 25

บทนำ

สุขภาพของประชาชนมีอิทธิพลต่ออนาคตของชาติฉันใด สุขภาพของคนในองค์กรก็มีอิทธิพลต่ออนาคตของสถานประกอบการฉันนั้น ยิ่งในการพัฒนาประเทศจะดีหรือขึ้นอยู่กับสุขภาพที่ดีของคนซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข ในอดีตที่ผ่านมา ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างให้ความสำคัญเรื่องของสุขภาพของคนทำงานต่อผลผลิต และความก้าวหน้าขององค์กร และสังคมโดยรวม ในส่วนของภาครัฐได้มีการพัฒนาทางด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน บังคับใช้สำหรับสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม เช่น มีการฝึกอบรมบุคลากรทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยออกมาจำนวนมากในส่วนของภาคเอกชน ทั้งนายจ้างลูกจ้างก็ให้ความสำคัญในจะร่วมมือกันปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้ปราศจากการเกิด บาดเจ็บ และเจ็บป่วยจากการทำงาน⁽¹⁾

จากสถานการณ์อุบัติเหตุอุบัติการณ์จากการทำงานในภาคอุตสาหกรรมของสำนักงานกองทุนทดแทน พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยยังมีอุบัติเหตุ อุบัติการณ์จากการทำงานสูงมาก โดยจังหวัดที่มีจำนวนลูกจ้างประสบอันตรายสูงสุด 3 อันดับแรกคือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 107,067 ราย รองลงมาคือจังหวัดสมุทรปราการ มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 49,203 ราย และจังหวัดสมุทรสาคร มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 30,273 ราย การเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับพนักงานในระดับปฏิบัติการ เช่น ตำแหน่งอาชีพงานพื้นฐาน ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบชิ้นงาน⁽²⁾ พนักงานในระดับปฏิบัติการถือเป็นกำลังหลักสำคัญในการผลิตสินค้าเพื่อส่งมอบลูกค้าให้ทันตามการสั่งซื้อ หากเกิดอุบัติเหตุขึ้นในระหว่างการผลิตจะทำให้กระบวนการผลิตหยุดชะงักอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรในการทำงานของพนักงานในระดับปฏิบัติการ ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องมีหัวหน้าทีมหรือหัวหน้างานคอย ควบคุม กำกับ ดูแล สั่งงาน เพื่อให้พนักงานในระดับปฏิบัติการทำงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ รวมถึงงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กรร่วมด้วย

การจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยในการทำงานเพื่อป้องกันกันอุบัติเหตุในการทำงานซึ่งประกอบด้วย การมีนโยบายที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นขององค์กรและผู้บริหารการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกคน การอบรมพัฒนาศักยภาพการจัดทำระบบเอกสารเพื่อการสื่อสารที่ชัดเจน สามารถทวนสอบและตรวจสอบนำมาทบทวนได้ กำหนดแผนงานด้านสุขภาพและความปลอดภัย และการนำมาสู่การปฏิบัติตามลดจนการประเมินผล และนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ของคนทำงานให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปลอดภัย มีความสมบูรณ์ ทั้งกาย และใจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล⁽³⁾

บทความวิชาการนี้ต้องการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้างานกับการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม และเพื่อศึกษาแนวทาง

ในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม แนวทางการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานที่ดีในสถานประกอบกิจการในโรงงานอุตสาหกรรม จะช่วยให้องค์กร ลดปัญหาด้านการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ และอุบัติเหตุ การเจ็บป่วยจากการทำงานของพนักงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational health and safety) หมายถึง การกระทำหรือสภาพการทำงาน ซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย ต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย อันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน⁽⁴⁾

การบริหาร (Administration) เป็นขบวนการที่เกี่ยวกับ การกำหนดนโยบายและแผนงาน ตลอดจนกำกับดูแลเพื่อให้แน่ใจว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับนโยบายและแผนที่วางไว้ การบริหารจัดการ จะเน้นและให้ความสำคัญกับผู้บริหารเป็นหลักและเชื่อว่าหลักการบริหารจัดการอันเป็นสากลสามารถทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้⁽⁵⁾

การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการของการนำเอานโยบายและแผนงานไปปฏิบัติ ให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร ซึ่งการจัดการตามความหมายนี้สามารถนำไปใช้กับการบริหารได้ทุกระดับ⁽⁵⁾ การบริหารและการจัดการตามแนวคิดของ ลูเธอร์ กูลิค ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย และลินดัล เออร์วิก ที่ปรึกษาด้านการจัดการชาวอังกฤษ เสนอแนวคิด POSDCoRB ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบริหารงานบุคคลากร (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และงบประมาณ (Budgeting)⁽⁶⁾ ในปัจจุบันได้นำมาประยุกต์ในงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยร่วมด้วย ดังนั้น ระบบการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานจึง หมายถึง ที่มีใช้ในปัจจุบันนี้ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มีหลายระบบ เช่น มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (BS 8800) มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสากล (ISO 45001) มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OHS-MS) JISHA Guidelines ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก. 18000 เป็นต้น การนำระบบการจัดการ อาชีวอนามัย และความปลอดภัยมาใช้ขึ้นอยู่กับการดำเนินธุรกิจและความพร้อมของแต่ละสถานประกอบกิจการ⁽⁷⁾

กระทรวงแรงงานได้ใช้ระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ILO-OSH 2001 เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ยั่งยืน โดยมุ่งหวังให้สถานประกอบกิจการได้นำไปใช้ในองค์กรอันจะช่วยในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน แก้ไขปัญหาการประสบอันตรายและความสูญเสียและมีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องโดยมีองค์ประกอบของการดำเนินการประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ⁽⁸⁾ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ประกอบหลักของการจัดการความปลอดภัยอาชีวอนามัย ILO 2001⁽⁹⁾

รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ILO-OSH 2001 มีดังนี้

- 1) นโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย คือ ต้องกำหนดให้เป็นเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน แสดงถึงความมุ่งมั่นขององค์กรต่องานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเป็นความมุ่งมั่นจะดูแลให้กระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความเหมาะสมและปลอดภัย
- 2) การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและจัดหาผู้นำสำหรับการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในองค์กร
- 3) การวางแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ซึ่งรวมไปถึงการประเมินความเสี่ยง การชี้บ่งอันตรายและความสอดคล้องข้อกำหนดตามกฎหมาย เป็นขั้นการเตรียมการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมาย กำหนดตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน แผนในการควบคุมความเสี่ยง รวมถึงการจัดการ ลำดับความสำคัญของปัจจัยการควบคุมที่จะลดอันตรายด้านความปลอดภัย
- 4) การประเมินผลการตรวจติดตาม การตรวจสอบการจัดการความปลอดภัยอาชีวอนามัยโดยผู้บริหารระดับสูงต้องทบทวนดำเนินงานของการจัดการอาชีวอนามัยเพื่อประเมินว่าถูกนำมาปฏิบัติและยังคงรักษาไว้

อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุนโยบายและวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยขององค์กร หากพบปัญหาต้องกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น ๆ

5) การดำเนินการและปรับปรุงการจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยทบทวน การป้องกันและแก้ไขในสิ่งที่พบจากการตรวจติดตามและวัดผลการปฏิบัติงานของการจัดการความปลอดภัย และ ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงการจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างต่อเนื่อง⁽⁹⁾

บทบาทของหัวหน้างานกับการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงาน

อุตสาหกรรม

พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของ “ลูกจ้างหัวหน้างาน” หมายถึง ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ควบคุม ดูแล บังคับบัญชาหรือสั่งให้ ลูกจ้าง ทำงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น หัวหน้างานฝ่ายผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบัญชี อื่น ๆ และให้ความหมายของ “เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน⁽⁴⁾

ตามกฎหมายกระทรวง กฎกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดให้สถานประกอบกิจการบัญชีที่ 1 และบัญชีที่ 2 ได้แก่ กลุ่มกิจการทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการ พิโตรเลียมมีพนักงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ กิจการกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ก่อสร้าง ขนส่ง สถานีบริการ น้ำมันและก๊าซเชื้อเพลิงและอื่น ๆ ภายใต้บัญชีที่ 3 ที่มีพนักงานตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ ของหัวหน้างานกับการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เรียกว่า “เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงานระดับหัวหน้างาน” โดยมีหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2565⁽¹⁰⁾ ดังต่อไปนี้

- 1) กำกับดูแลลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามคู่มือว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ
- 2) วิเคราะห์งานในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อค้นหาความเสี่ยงหรืออันตรายเบื้องต้นจากการทำงาน โดยอาจร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิค ขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ
- 3) จัดทำคู่มือว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ โดยร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับ เทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ เพื่อเสนอคณะกรรมการความปลอดภัยหรือนายจ้าง แล้วแต่กรณี และทบทวนคู่มือดังกล่าว ตามที่นายจ้างกำหนด โดยนายจ้างต้องกำหนดให้มีการทบทวนอย่างน้อยทุกหกเดือน
- 4) สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในการทำงาน

- 5) ตรวจสอบสภาพการทำงานของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ใน สภาพที่ปลอดภัย ก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน
- 6) กำกับดูแลการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของลูกจ้างในหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
- 7) รายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน ของลูกจ้างต่อนายจ้าง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีหน่วยงานความปลอดภัย ให้แจ้ง ต่อหน่วยงาน ความปลอดภัยทันทีที่เกิดเหตุ
- 8) ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ และรายงานผลการตรวจสอบ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อนายจ้าง เพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า
- 9) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
- 10) ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงานระดับบริหารมอบหมาย

สรุป

บทบาทหน้าที่ของหัวหน้างานในการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบ กิจการ ซึ่งเป็นหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด หัวหน้างานทุกคนต้องเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับหัวหน้างานต้องช่วยนายจ้างจัดให้มีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงาน ดังนี้ กำกับดูแลลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามคู่มือว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ วิเคราะห์งานในหน่วยงาน ที่รับผิดชอบเพื่อค้นหาความเสี่ยงหรืออันตรายจากการทำงาน จัดทำคู่มือว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้าง ในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในการทำงาน ตรวจสอบสภาพการทำงานของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ใน สภาพที่ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน กำกับดูแลการใช้อุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของลูกจ้างในหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ รายงานและตรวจสอบหาสาเหตุ การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง ต่อนายจ้างและส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

แนวทางในการการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมที่ดี ต้องประกอบด้วย การมีนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ชัดเจน กำหนดหน้าที่ที่รับผิดชอบ กำหนดแผนงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การนำแผนงานไปปฏิบัติ การประเมินผล และ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ได้อย่างเคร่งครัดของหัวหน้างานในการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม และนายจ้างประยุกต์ใช้ แนวทางการบริหาร

จัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมที่ดี จะช่วยให้องค์กร ลดปัญหาด้านการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ และอุบัติเหตุ การเจ็บป่วยจากการทำงาน ของพนักงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. มานิตย์ ประพันธ์ศิลป์. การสร้างเสริมสุขภาพของคนทำงานในสถานประกอบการ [อินเทอร์เน็ต]. 2543. [เข้าถึงเมื่อ 2568 กุมภาพันธ์ 1]. เข้าถึงได้จาก: https://dol.thaihealth.or.th/resourcecenter/sites/default/files/documents/_khnthamngaanainsthaanprakbkaar1.pdf
2. สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2562-2566 [อินเทอร์เน็ต]. 2567 [เข้าถึงเมื่อ 2568 มกราคม 15]. เข้าถึงได้จาก: https://www.sso.go.th/wpr/assets/upload/files_storage/sso_th/1675d2a95c38687dd649989003beb08a.pdf
3. British Standards Institution. ISO 45001 Guide Book. London: BSI; 2020.
4. พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 [อินเทอร์เน็ต]. 2554. [เข้าถึงเมื่อ 2568 มกราคม 18]. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 128 ตอนที่ 4 ก (ลงวันที่ 17 มกราคม 2554) เข้าถึงได้จาก: <https://www.tosh.or.th/images/file/2016/osh-act.b.e.2554.pdf>
5. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. คู่มือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับเทคนิค. กรุงเทพฯ: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน; 2567.
6. Gulick L. Notes on the theory of organization. In Shafritz JM, Ott JS, Jang YS, editors. Classics of Organization Theory. 3rd ed. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole; 1992.
7. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. คู่มือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร. กรุงเทพฯ: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน; 2567.
8. Juan S. Guidelines on Occupational Safety and Health Management Systems ILO-OSH 2001. 2nd ed. Geneva: International Labour Office; 2009.
9. องค์การแรงงานระหว่างประเทศ. สหภาพแรงงานไทย การประชุมของการให้สัตยาบันและการปฏิบัติตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 [อินเทอร์เน็ต]. 2553. [เข้าถึงเมื่อ 2568 มกราคม 19]. เข้าถึงได้จาก: http://www.ilo.org/asia/events/WCMS_187994/lang-en/index.htm
10. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. กฎกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ พ.ศ. 2565 [อินเทอร์เน็ต]. 2553 [เข้าถึงเมื่อ 2568 มกราคม 19]. เข้าถึงได้จาก: https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/A/039/T_0009.PDF